

**СОСТОЈБА СО ГРИП/ЗАБОЛУВАЊА СЛИЧНИ НА ГРИП
СЕЗОНА 2025/2026
-Завршна информација-**

**Оддел за епидемиологија на заразни заболувања
Институт за јавно здравје на Република С. Македонија**

СОДРЖИНА

НЕДЕЛНИ ПОДАТОЦИ	3
<i>Епидемиолошки надзор</i>	3
<i>Вирусолошки надзор</i>	3
КУМУЛАТИВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СЕЗОНА 2025/2026	4
<i>Епидемиолошки надзор</i>	4
Географска дистрибуција	4
Возрасна дистрибуција.....	5
Временска дистрибуција.....	6
Смртност асоцирана со грип	6
<i>Вирусолошки надзор</i>	7
ЕПИДЕМИОЛОШКИ КОМЕНТАР	8
ОПШТИ МЕРКИ НА ПРЕВЕНЦИЈА.....	8
Што доколку се разболите од грип?	8
ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИП	9
ЕВРОПСКИ РЕГИОН.....	10

НЕДЕЛНИ ПОДАТОЦИ

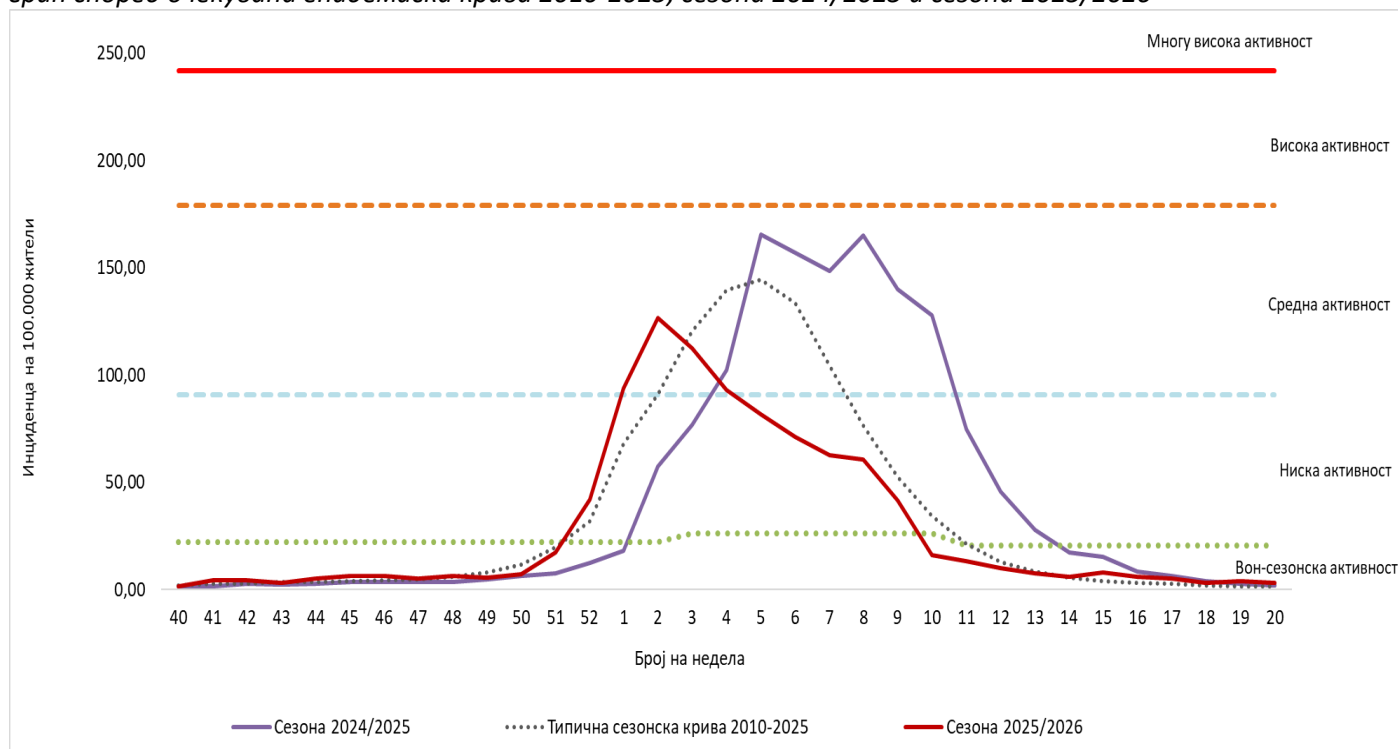
Епидемиолошки надзор

Во текот на **20-та недела** од 2026 година (11-17.05.2026), во Македонија се пријавени **58 (I=3,2/100.000)** случаи на групни пријави за заболени од грип/заболувања слични на грип, за 15,9% помалку во споредба со претходната недела (n=69).

Бројот на пријавени лица оваа недела споредено со 20-та недела од минатата сезона (n=35) е за 65,7% повеќе, а во споредба со бројот за 20-та недела од типичната епидемиска крива (моделирана од последните 15 сезони) (n=27), зголемен е за 2,1 пати. (Графикон 1)

Пријавената инциденца е во рамките на вон-сезонска активност на вирусот на грип. (Графикон 1)

Графикон 1. Нивоа на интензитет и неделна дистрибуција на заболени од грип/заболувања слични на грип според очекувана епидемиска крива 2010-2025, сезона 2024/2025 и сезона 2025/2026

Во однос на возрасната дистрибуција, 34 лица се на возраст од 15-64 години, а во останатите возрасни групи, бројот на заболени е по 8. Највисока инциденца (8,3/100.000) се регистрира кај децата на возраст од 0-4 години.

Заболени лица се пријавени од 4 ЦЗ/ПЕ: Прилеп – 18, Скопје – 18, Тетово – 14 и Штип – 8. Во останатите ЦЗ/ПЕ, нема пријавени заболени лица од грип и заболувања слични на грип.

Вирусолошки надзор

Во текот на 20-та извештајна недела, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ, пристигнаа 34 материјали од рутинскиот (n=17) и сентинел САРИ (n=17) надзорот за лабораториско тестирање, паралелно тестирани за Influenza, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Не се детектирани позитивни резултати за Influenza и SARS-CoV-2.

Детектиран е еден позитивен примерок за респираторен синцицијален вирус (RSV-A).

КУМУЛАТИВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СЕЗОНА 2025/2026

Епидемиолошки надзор

Во сезоната 2025/2026 вкупниот број на случаи на грип/заболувања слични на грип изнесува **17.252** ($I=939,3/100.000$).

Во споредба со истиот период од минатата сезона ($n=26.040$), бројот на пријавени случаи е намален за 33,7%, а во однос на моделот од последните 15 сезони ($n=20.811$) се регистрира намалување од 17,1%.

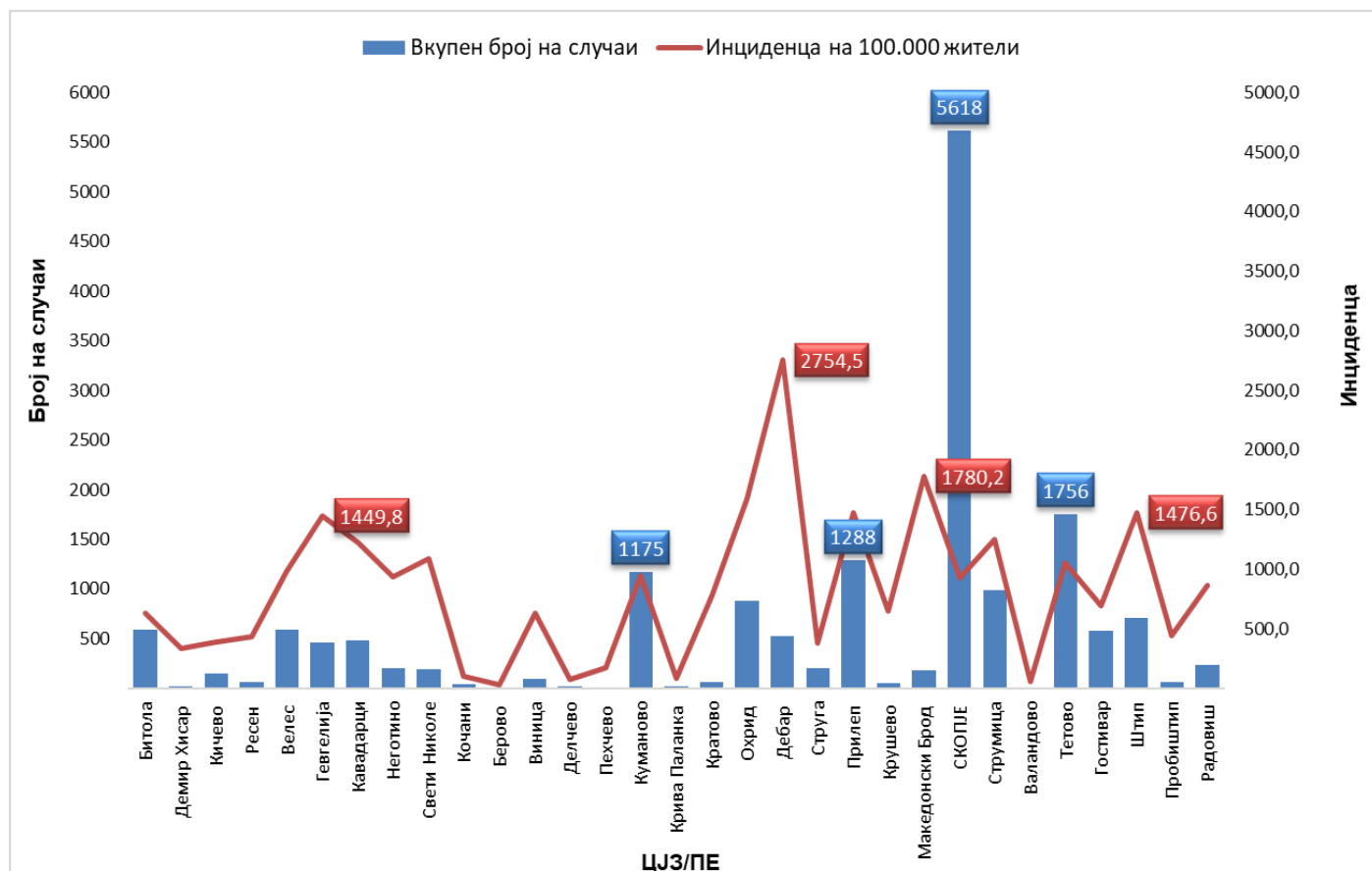
Кумулативно, заболениите се пријавени од сите 31 ЦЗ/ПЕ.

Географска дистрибуција

Најголем број на заболени лица се регистрирани во Скопје ($n=5.618$; 32,6%), Тетово ($n=1.756$; 10,2%), Прилеп ($n=1.288$; 7,5%) и Куманово ($n=1.175$; 6,8%) (Графикон 2) (Табела 1 во Прилог).

Највисока кумулативна инциденца од 2.754,5/100.000 жители е регистрирана во Дебар. Повисока инциденца над 1.500,0/100.000 жители, регистрирана е во Македонски Брод и Охрид (Графикон 2) (Табела 1 во Прилог).

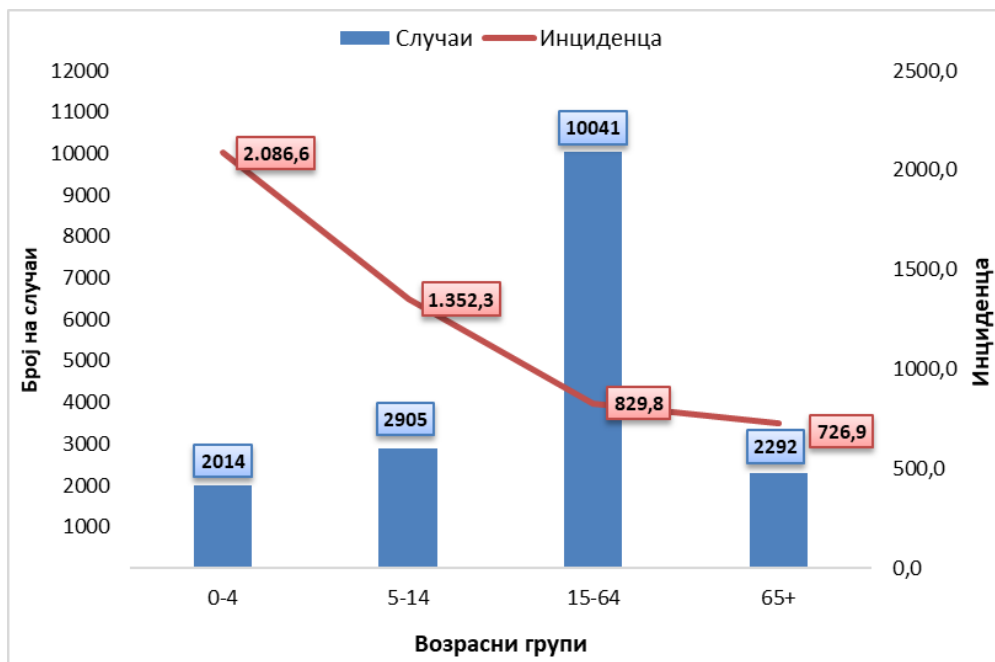
Графикон 2. Дистрибуција на случаите сезонски грип по ЦЗ/ПЕ и инциденца на 100.000 жители, сезона 2025/2026

Возрасна дистрибуција

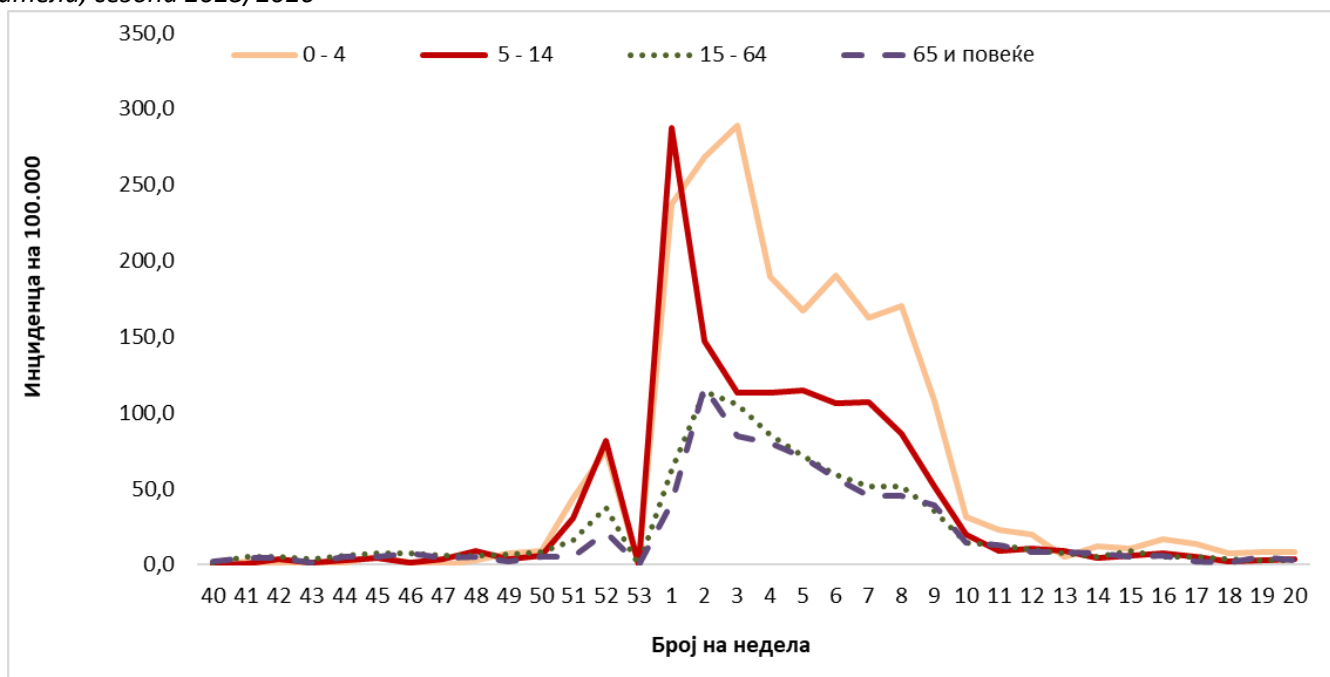
Во однос на дистрибуцијата на заболени по возрасни групи, најголем број на заболени се пријавени во возрасната група која опфаќа најголем дел од населението (од 15-64 години) – 10.041 случаи (58,2%), а највисока инциденца (2.086,6/100.000) се регистрира кај децата на возраст од 0-4 години ($n=2.992$) и 5-14 години (1.352,3/100.000). (Графикон 3)

Графикон 3. Дистрибуција на случаи и инциденца на 100.000 жители од сезонски грип по возраст, сезона 2025/2026

Доколку се анализира бројот на заболени лица по недели, се забележува дека во најголем дел од сезоната, доминира застапеноста на најмладите, децата од 0-4 и 5-14 години. (Графикон 4)

Графикон 4. Неделна дистрибуција на случаите сезонски грип по возрасни групи - инциденца на 100.000 жители, сезона 2025/2026

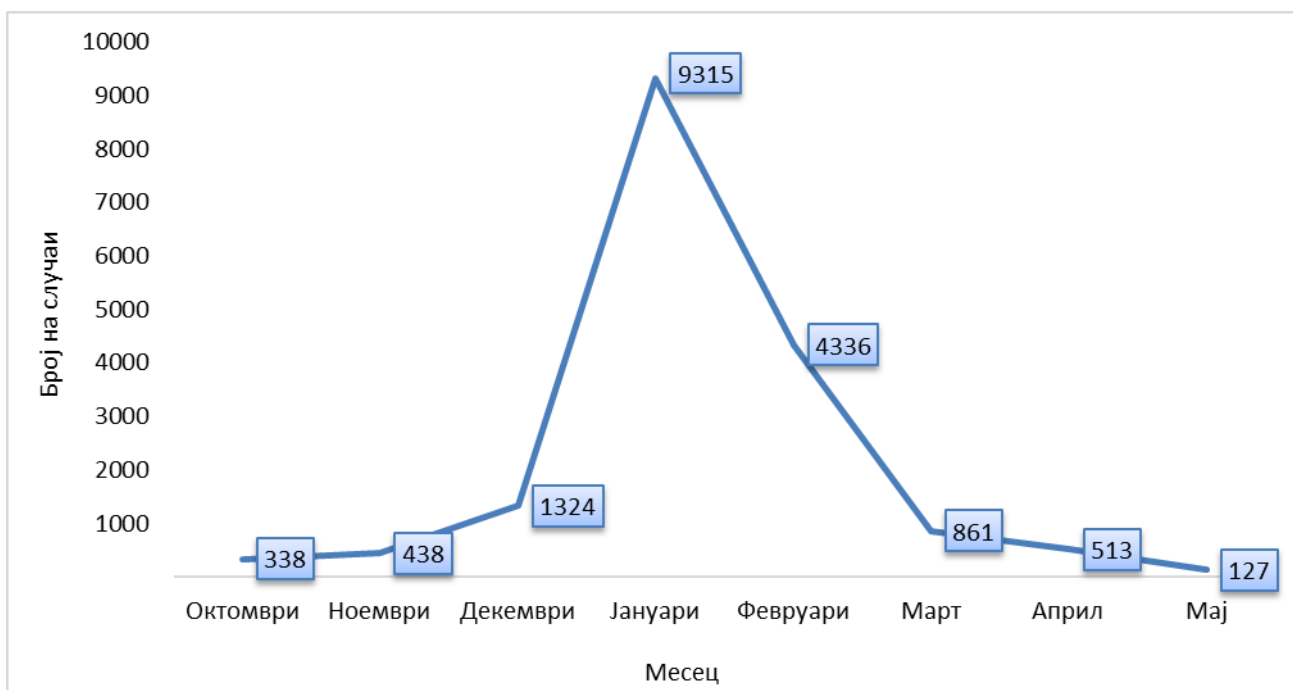
Временска дистрибуција

Оваа сезона се карактеризира со помал број на заболени лица во споредба со 15-годишниот модел. Бројот на регистрираните случаи на грип/заболувања слични на грип, го достигна пикот во 2-рата недела од 2026 (n=2.322), три недели порано од очекуваното согласно MEM моделот.

Анализата на бројот на заболени од сезонски грип по месеци, укажува на брз пораст на заболениите и достигнување врв во месец јануари 2026 година (n=9.315) со постепено намалување до крајот на сезоната.

Од вкупниот број на заболени лица во сезоната 2025/2026, во текот на 2025 година, се регистрирани 2.100 лица или 12,2%. Останатите 87,8% или 15.152 лица се регистрирани во 2026 година.

Графикон 5. Дистрибуција на случаи на сезонски грип по месеци, сезона 2025/2026

Смртност асоцирана со грип

Во текот на сезоната 2025/26 се регистрирани 4 смртни случаи асоцирани со грип.

Починатите се од Скопје (n=2), Тетово (n=1) и Кавадарци (n=1) и припаѓаат на возрасните групи над 65 години (n=4) и 15-64 години (n=1).

Сите случаи биле починати во болнички услови, со коморбидитети и невакцинирани против грип.

Кај три лица е докажан Influenza A – несубтипизиран, а кај едно – Influenza A/H3.

Вирусолошки надзор

Во текот на сезоната 2025/2026, во Одделението за вирусологија при ИЈЗ, анализирани се вкупно 1.411 хумани материјали од амбулантски и болнички лекувани пациенти добиени од здравствените установи преку рутинскиот и сентинел системот за надзор. Сите пристигнати материјали се тестирани за присуство на инфлуенца вирус, SARS-CoV-2 и/или RSV. (Табела 1, Графикон 6)

Табела 1. Дистрибуција на бројот и процентот на позитивни материјали од рутинскиот и сентинел надзор по потекло и вкупно, Р. С. Македонија, 2025/2026

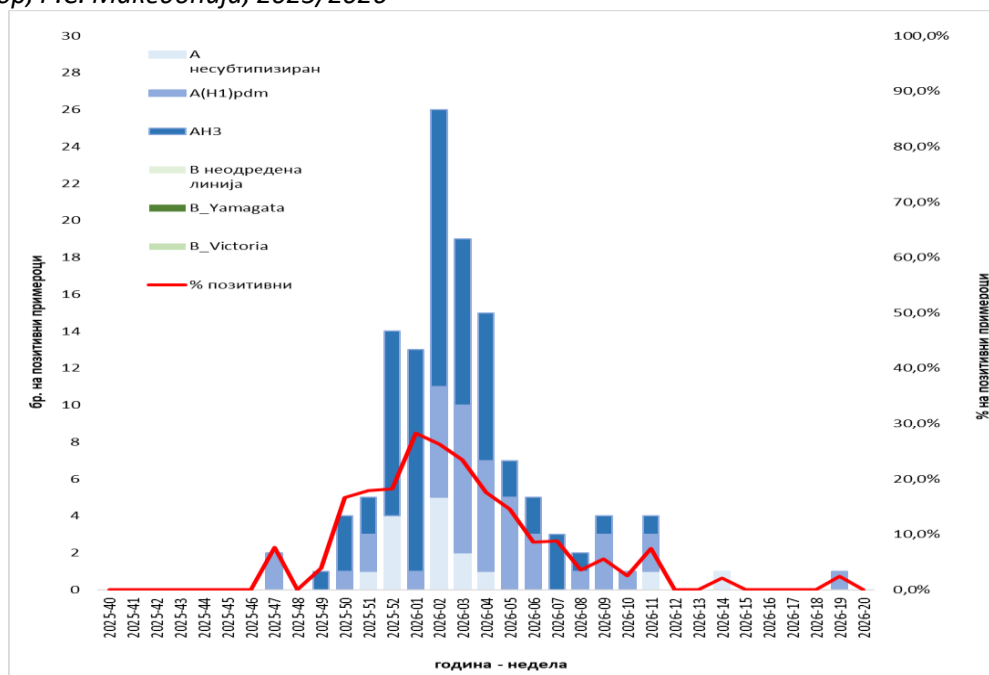
Тип и субтип на вирус	Потекло		Сезона 2025/2026	
	рутински	Сентинел САПИ	број	%
Influenza A	65	62	127	60,5%
Influenza A/H1pdm	20	22	42	33,1%
Influenza A/H3	35	35	70	55,1%
несубтипизирани Influenza A вируси	10	5	15	11,8%
Influenza B	0	0	0	0%
Influenza B Victoria	0	0	0	0%
Influenza B – неодредена линија	0	0	0	0%
SARS-CoV-2	12	17	29	-
RSV	28	140	168	-
RSV-A	9	41	50	29,8%
RSV-B	17	96	113	67,3%
RSV несубтипизиран	2	3	5	2,9%

Детектирани се 127 позитивни случаи на грип. Регистрирани се 29 позитивни случаи на SARS-CoV-2. Дополнително, регистрирани се 168 позитивни случаи на респираторен синцицијален вирус (RSV). (Табела 1)

Кај 4 лица е регистрирана коинфекција на Influenza и RSV, а кај 8 лица коинфекција на RSV и SARS-CoV-2.

Дополнително, детектирани се 5 други респираторни вируси кај тестираните примероци (Bordetella, Adeno virus, Parainfluenzae 4).

Графикон 6. Неделна дистрибуција на број и процент на позитивни примероци на грип, рутински и сентинел надзор, Р.С. Македонија, 2025/2026

ЕПИДЕМИОЛОШКИ КОМЕНТАР

Сезоната 2025/2026 се одликува со помал број на пријавени случаи и пониска инциденца во споредба со просекот, како и понизок процент на позитивност (9%) од вкупниот број на тестирани лица во споредба со минатата сезона, кој варираше во текот на неделите.

Прагот на влез во сезоната (вирусолошки), односно процент на позитивност на примероците над 10%, се регистрира од 50-та недела од 2025 година до 5-та недела од 2026 година. Според епидемиолошките податоци, сезонска активност се регистрира од 51-ва недела од 2025 година до 9-та недела од 2026 година.

Во сезоната доминира Influenza A, а се регистрира кодоминација на Influenza A/H3 и Influenza A(H1)pdm.

ОПШТИ МЕРКИ НА ПРЕВЕНЦИЈА

*Извор: <https://sezonskigrip.mk/>

Општите мерки за заштита од грип се насочени кон сите акутни респираторни заболувања и може да се од голема корист, особено ако се применуваат во текот на целиот зимски период:

- Да се избегнува собирање и престој во простории каде престојуваат повеќе луѓе, особено да се избегнува близок контакт со луѓе кои се болни или сомнителни – кашлаат, киваат, имаат покачена телесна температура.
- Често да се мијат рацете со вода и сапун или дезинфекционо средство.
- Да се загреваат просториите за престој и често да се проветруваат.
- Препорачливо е топло, слоевито облекување, топли бањи.
- Да се пијат топли напитки (чаеви и супи), овошни цедени сокови, вода со лимон.
- Да се земаат свежи продукти богати со витамини и минерали, најдобро овошје и зеленчук кои му се неопходни на организмот. Особено се пожелни продукти богати со витамин Ц (цитрони, лимони, портокали). Доколку не се располага секогаш со свежи прехранбени продукти, може да се користат и мултивитамински напитки и препарати.
- Практикување здрав начин на живот и навики, вклучително добар сон и одмор, здрава храна, одржување физичка и психичка активност, намален стрес.

Што доколку се разболите од грип?

Следете ги следните препораки:

- Останете дома и не одете на работа, во училиште или на места каде има многу луѓе.
- Одморајте се и земајте многу течности и лесна храна.
- Избегнувајте блиски контакти со лицата со кои живеете, не примајте посети додека сте болни.
- Покријте го носот и устата со шамивче при кашлање и кивање. По употреба, фрлете ги во корпа за отпадоци.
- Носете заштитна маска кога контактирате со своите блиски во домот, кога кашлате и кивате.
- Практикувајте често и темелно миење на раце со топла вода и сапун.
- Користете влажни марамчиња кои содржат алкохол или средство за дезинфекција на рацете.
- Избегнувајте допирање на очите, носот и устата со раце.
- Често проветрувајте ја просторијата каде престојувате додека сте болни.
- Одржувајте ја чиста вашата околина – предмети, површини со средства за хигиена на домот.
- Ако сте над 65 години или имате хронични заболувања, или доколку симптомите на болеста се влошуваат или траат повеќе денови – побарајте лекарска помош.

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИП

Вакцинацијата против сезонски грип е најефикасна заштита од ова заболување. Институтот за јавно здравје препорачува вакцинација на целото население, особено на лица кои припаѓаат на т.н. ризични групи (согласно препораките на СЗО):

- Постарите лица (над 65 години)
 - Деца на возраст од 6-59 месеци
 - Лица постари од 6 месеци со хронични болести
 - Бремени жени, и
 - Здравствени работници.
- ❖ За сезоната 2025/2026, Министерството за здравство обезбеди бесплатна четиривалентна вакцина во вкупна количина од 80.000 дози, наменета за приоритетни групи население.
- На 16.10.2025 година започна вакцинацијата против сезонски грип. Вакцинацијата се спроведуваше во Центрите за јавно здравје со нивните Подрачни единици и/или Здравствените домови. Вакцинацијата на здравствените работници во Скопје се спроведуваше во Институтот за јавно здравје. Закажувањето за бесплатните вакцини се одвиваше преку веб страната www.vakcinacija.mk.
- Според податоците од Управата за електронско здравство, од почетокот на вакцинацијата, а заклучно со затворањето на овој извештај, вакцинирани се вкупно 77.365 лица од ризичните категории на населението со бесплатни вакцини.
- ❖ Дополнителни 2.400 дози комерцијални вакцини се набавени од страна на Центрите за јавно здравје, како вакцини за останатото население кое не припаѓа во горенаведените групи, истите можеа да ги добијат за одреден финансиски надомест, а вакцинацијата се спроведуваше во Центрите за јавно здравје и нивните Подрачни единици.
- Во однос на комерцијалните вакцини, вакцинирани се 1.852 лица.

Заклучно со 20-та недела, во Македонија, вакцинирани се вкупно 79.217 лица со бесплатна или комерцијална вакцина. (Табела 2, Табела 3)

Табела 2 Дистрибуција на бројот на вакцинирани лица против сезонски грип по ризична група, Македонија, 2025/2026

Ризична група	Сезона 2025/2026	
	Број на вакцинирани	%
Постари лица (над 65 години)	48.415	61,1%
Деца на возраст од 6-59 месеци	63	0,08%
Лица постари од 6 месеци со хронични болести	26.184	33,1%
Бремени жени	35	0,02%
Здравствени работници	2.647	3,3%
Друго	1.873	2,4%
ВКУПНО	79.217	

Табела 3. Број на вакцинирани лица против грип по недела, сезона 2025-2026

Недела, сезона 2025/2026	Број на вакцинирани лица	Процент
42-43 недела	31.289	39,5%
44-48 недела	46.816	59,1%
49-52 недела	865	1,1%
1-20 недела	247	0,3%
ВКУПНО	79.217	

ЕВРОПСКИ РЕГИОН

*Извор: <https://erviss.org/>

Согласно извештајот на ERVISS објавен за 20-та недела 2026 година за активноста на вирусот на грип низ Европскиот регион на СЗО:

- Ниту една земја или област од Европскиот регион на СЗО што доставува податоци не пријави стапки на заболувања слични на инфлуенца и/или акутни респираторни инфекции над основните (базични) нивоа во 20-та недела од 2026 година.
- Регионалните индикатори за сите три респираторни вируси беа на меѓусезонски нивоа.

Активност на респираторни вируси

Во целиот Регион, процентот на примероци од пациенти кои се јавиле во сентинел ИЛИ и АРИ пунктови и кои тестираше позитивни на:

- **Инфлуенца** остана под епидемскиот праг од 10%, на ниво под 1%, споредено со 1% во претходната недела. Медијаната на позитивност кај 17 земји и области беше 0% (опсег: 0%–9%), а ниту една земја или област не пријави позитивност од најмалку 10%.
- **SARS-CoV-2** остана на 2%, исто како и претходната недела. Медијаната на позитивност кај 18 земји и области беше 0% (опсег: 0%–4%).
- **RSV** остана на 1%, исто како и претходната недела. Медијаната на позитивност кај 14 земји и области беше 0% (опсег: 0%–9%).

Откриените вируси на инфлуенца со познат тип, пријавени од сентинел примарната здравствена заштита во изминатата недела (n=5), главно беа инфлуенца тип А вируси (n=3), а од субтипизираниите (n=2), еден беше A(H1N1)pdm09 и еден A(H3).

Од 29 земји и области што пријавиле податоци за интензитетот на инфлуенца: ниту една не пријавила среден или повисок интензитет.

Од 28 земји и области што пријавиле географска распространетост на инфлуенца: 2 пријавиле регионална или широко распространета циркулација на инфлуенца (Полска и Обединетото Кралство – Северна Ирска).

Тежина на инфекцијата

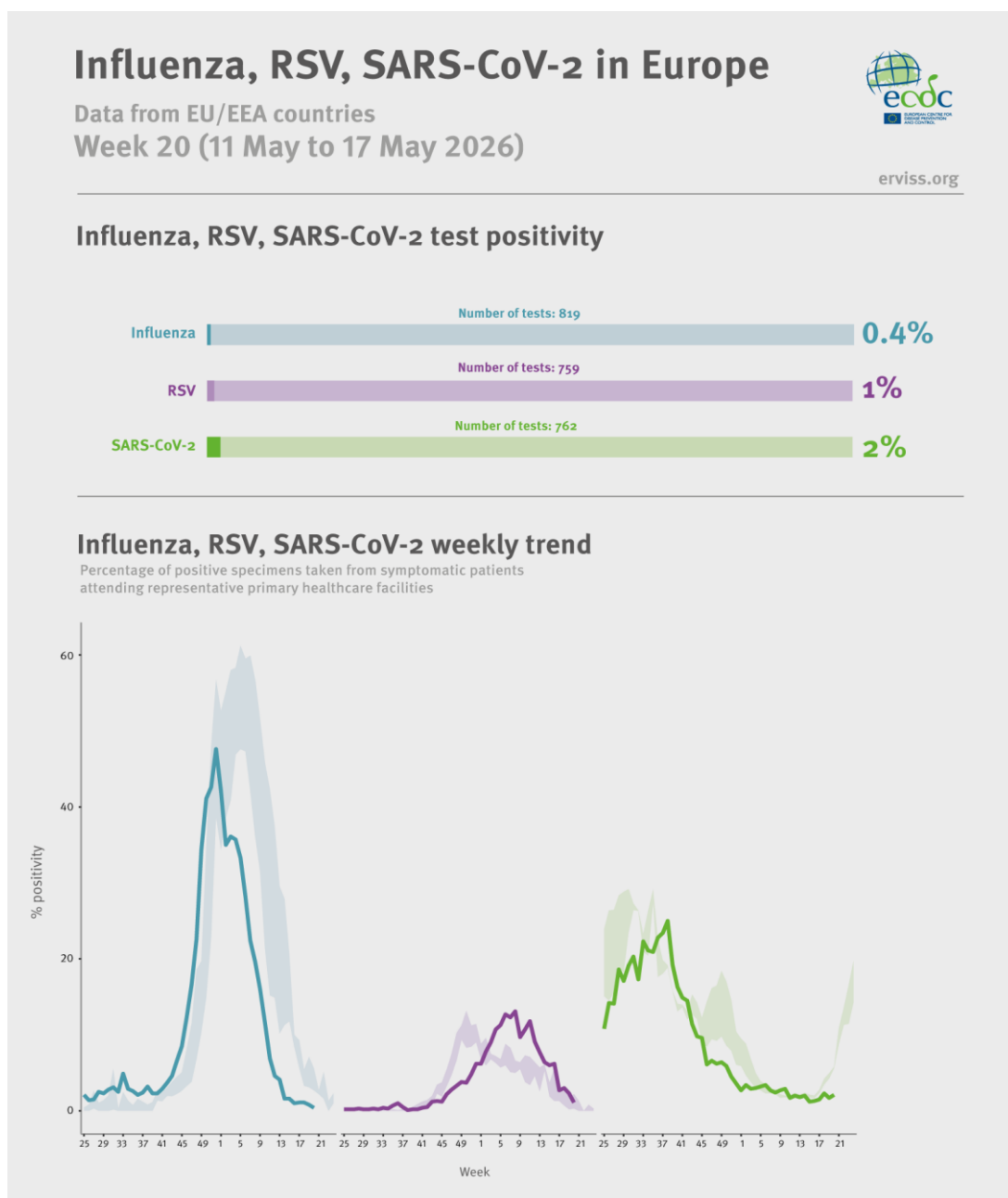
Во целиот Регион, процентот на сите примероци од пациенти кои се јавиле во сентинел САРИ пунктови и кои тестираше позитивно на:

- **Инфлуенца вирус** беше под 1%, споредено со 1% во претходната недела. Медијаната на позитивност од 8 земји и области што пријавиле податоци беше 0% (опсег: 0%–1%). Меѓу САРИ примероците, оваа недела беше пријавена 1 детекција на вирус на инфлуенца, и тоа тип В (непозната линија).
- **SARS-CoV-2** беше на 1%, споредено со под 1% во претходната недела. Медијаната на позитивност од 7 земји и области што пријавиле податоци беше 0% (опсег: 0%–1%).
- **RSV** беше 2%, споредено со 5% во претходната недела. Медијаната на позитивност од 7 земји и области што пријавиле податоци беше 0% (опсег: 0%–10%).

Смртноста од COVID-19 остана ниска кај 9-те земји или области што пријавиле податоци. Ниски стапки на смртност беа пријавени кај лицата на возраст од 65 години и постари во сите 9 земји и области оваа недела.

Оваа недела, обединетите проценки на EuroMOMO за смртност од сите причини за европските земји учеснички покажуваат очекувани нивоа на смртност во сите возрасни групи. Во анализата беа вклучени податоци од 27 европски земји или субнационални региони.

Графикон 7. Позитивност на Influenza, SARS-CoV-2 и RSV и неделен тренд, Европа, 2025/2026 (извор: ECDC)

[СЗО препорачува тривалентни вакцини за употреба во сезоната на грип на северната хемисфера 2026/2027](#) година да го содржат следното:

Вакцини базирани на јајце:

- A/Missouri/11/2025 (H1N1)pdm09-like virus;
- A/Darwin/1454/2025 (H3N2)-like virus; и
- B/Tokyo/EIS13-175/2025 (B/Victoria lineage)-like virus.

Вакцини базирани на клеточна култура или рекомбинантна основа:

- A/Missouri/11/2025 (H1N1)pdm09-like virus;
- A/Darwin/1415/2025 (H3N2)-like virus; и
- B/Pennsylvania/14/2025 (B/Victoria lineage)-like virus.